

Dokument ze zasedání

B9-0099/2022

14.2.2022

NÁVRH USNESENÍ

předložený na základě prohlášení Rady a Komise

v souladu s čl. 132 odst. 2 jednacího řádu

o prioritách EU pro 66. zasedání Komise OSN pro postavení žen
(2022/2536(RSP))

Frances Fitzgerald

za skupinu PPE

Radka Maxová

za skupinu S&D

Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Barry Andrews, Sylvie Brunet, Michal Šimečka, Irène Tolleret, Hilde Vautmans, Chrysoula

Zacharopoulou, Marco Zullo

za skupinu Renew

Monika Vana, Diana Riba i Giner, Alice Kuhnke, Gwendoline

Delbos-Corfield, Francisco Guerreiro, Ernest Urtasun, Sylwia Spurek,

Hannah Neumann, Rosa D'Amato, Marie Toussaint, Katrin

Langensiepen, Alviina Alametsä

za skupinu Verts/ALE

Eugenia Rodríguez Palop

za skupinu The Left

Usnesení Evropského parlamentu o prioritách EU pro 66. zasedání Komise OSN pro postavení žen (2022/2536(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na 66. zasedání Komise OSN pro postavení žen a jeho prioritní téma „dosažení genderové rovnosti a posílení postavení všech žen a dívek v kontextu politik a programů v oblasti změny klimatu, životního prostředí a snižování rizika katastrof“ a na návrh závěrů tohoto zasedání,
- s ohledem na Pekingskou deklaraci a akční platformu ze dne 15. září 1995 a výsledky hodnotících konferencí,
- s ohledem na Úmluvu OSN o odstranění všech forem diskriminace žen z roku 1979,
- s ohledem na články 21 a 23 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030, zásadu „nikoho neopomíjet“, a zejména na cíl udržitelného rozvoje č. 1, který usiluje o odstranění chudoby, cíl č. 3, který má zajistit, aby lidé mohli žít zdravě, cíl č. 5, jímž je dosažení genderové rovnosti a zlepšení životních podmínek žen, cíl č. 8, jímž je dosažení udržitelného a hospodářského růstu, a cíl č. 13, jímž je bezodkladně přijmout opatření k boji proti změně klimatu a jejím důsledkům,
- s ohledem na dohodu přijatou dne 12. prosince 2015 na 21. konferenci smluvních stran (COP21) Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) v Paříži (Pařížská dohoda),
- s ohledem na své usnesení ze dne 24. června 2021 u příležitosti 25. výročí konání Mezinárodní konference o populaci a rozvoji (ICPD25) (summit v Nairobi)¹,
- s ohledem na své usnesení ze dne 16. ledna 2018 o ženách, rovnosti žen a mužů a spravedlnosti v oblasti klimatu²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 23. října 2020 o rovnosti žen a mužů v zahraniční a bezpečnostní politice EU³,
- s ohledem na akční plán EU pro rovnost žen a mužů a posílení postavení žen v rámci vnější činnosti EU na období 2021–2025 (GAP III),
- s ohledem na strategii EU pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 ze dne 5. března 2020,

---

¹ Přijaté texty, P9_TA(2021)0315.

² Úř. věst. C 458, 19.6.2018, s. 34.

³ Úř. věst. C 404, 6.10.2021, s. 202.

- s ohledem na své usnesení ze dne 24. června 2021 o stavu sexuálního a reprodukčního zdraví a práv v EU v rámci zdraví žen⁴,
  - s ohledem na závěry o rovnosti žen a mužů a změně klimatu přijaté na 26. konferenci smluvních stran UNFCCC (COP26), která se konala v britském městě Glasgow ve dnech 31. října až 6. listopadu 2021,
  - s ohledem na čl. 157 odst. 4 Smlouvy o fungování Evropské unie,
  - s ohledem na čl. 132 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že rovnost žen a mužů je jednou ze základních zásad EU, která je zakotvena ve Smlouvě o Evropské unii a v Listině základních práv, vzhledem k tomu, že uplatňování hlediska rovnosti žen a mužů je proto důležitým nástrojem pro začlenění této zásady do všech politik, opatření a činností EU, včetně vnější činnosti;
- B. vzhledem k tomu, že 189 vlád z celého světa, včetně Evropské unie a jejích členských států, se na čtvrté světové konferenci o ženách v Pekingu v roce 1995 zavázalo k tomu, že budou usilovat o genderovou rovnost a posílení postavení všech žen a dívek;
- C. vzhledem k tomu, že Pekingská akční platforma z roku 1995 jasně stanovila spojitost mezi genderem, životním prostředím a udržitelným rozvojem, a uvedla, že ženy mají strategickou úlohu při rozvoji udržitelných a ekologicky šetrných vzorců spotřeby a výroby a že se musí na všech úrovních rovnoprávně podílet na rozhodování o životním prostředí;
- D. vzhledem k tomu, že se v cílech udržitelného rozvoje uznává souvislost mezi dosažením rovnosti žen a mužů a všemi cíli udržitelného rozvoje, včetně cíle č. 13 týkajícího se změny klimatu, což umožňuje řešit základní příčiny genderových nerovností, a posílit tak odolnost žen vůči změně klimatu;
- E. vzhledem k tomu, že genderová nerovnost ve spojení s klimatickými a environmentálními krizemi a katastrofami je jednou z největších výzev naší doby s přeshraničním rozměrem, který ovlivňuje celou planetu a má nepřiměřené dopady na ženy v celé jejich rozmanitosti, zejména na ženy, které čelí diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám nebo se nacházejí v marginalizovaných situacích a v konfliktních prostředích;
- F. vzhledem k tomu, že ženy v celé své rozmanitosti jsou ve zranitelnější situaci a čelí větším rizikům a zátěži v důsledku změny klimatu a environmentálních a přírodních katastrof z různých důvodů, které sahají od jejich nerovného přístupu ke zdrojům, vzdělání, pracovním příležitostem a pozemkovým právům až po převládající sociální a kulturní normy a různé zkušenosti s diskriminací z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám;
- G. vzhledem k tomu, že bezprecedentní krize způsobená pandemií COVID-19 a její mnohostranné účinky na společnost, včetně prohlubování již existujících sociálních a genderových nerovností, mohou mít negativní dopad na provádění účinných opatření

---

⁴ Přijaté texty, P9_TA(2021)0314.

v oblasti klimatu zohledňujících rovnost žen a mužů;

- H. vzhledem k tomu, že ke změně klimatu dochází celosvětově, ale destruktivnější dopad má na země a komunity, které jsou za globální oteplování nejméně odpovědné; vzhledem k tomu, že dopady změny klimatu budou nejtvrději zasaženi a budou jimi nejvíce trpět ti, kteří mají méně finančních zdrojů k tomu, aby se této změně přizpůsobili;
- I. vzhledem k tomu, že změna klimatu způsobuje nárůst vysídlování, protože jsou lidé nuceni dočasně nebo trvale opustit své domovy, když jim jejich životní prostředí znemožňuje dále na daném místě žít; vzhledem k tomu, že od roku 2010 bylo v důsledku katastrof souvisejících s klimatem každoročně vysídleno v průměru 21,5 milionu osob; vzhledem k tomu, že podle údajů OSN tvoří ženy a dívky 80 % osob vysídlených v důsledku změny klimatu a osob nejvíce postižených extrémními teplotami a přírodními katastrofami;
- J. vzhledem k tomu, že nepříznivé účinky změny klimatu a jejich negativní dopady na sociálně-ekonomickou situaci mohou vést k závažnému porušování základních práv žen a dívek, zejména v případě vnitřně vysídlených osob, migrantů a žadatelů o azyl, například zvýšené riziko sexuálního násilí a genderově podmíněného násilí, vykořisťování a obchodování s lidmi, nucené sňatky, odebrání orgánů a dopady, které vyplývají z omezeného přístupu ke zdravotní péči, včetně služeb v oblasti reprodukčního a duševního zdraví;
- K. vzhledem k tomu, že genderová rovnost a práva žen jsou lidskými právy a nezbytným předpokladem udržitelného rozvoje, účinného zvládnutí klimatických problémů, budování míru a stability v oblasti životního prostředí a dosažení spravedlivé transformace, při které nebude nikdo opomenut; vzhledem k tomu, že veškerá opatření v oblasti klimatu musí zahrnovat genderové a průřezové hledisko a zajistit rovnou účast žen v celé jejich rozmanitosti v rozhodovacích orgánech na všech úrovních;
- L. vzhledem k tomu, že nerovná účast žen na rozhodovacích procesech a na trzích práce prohlubuje nerovnosti a často brání ženám v tom, aby plně přispívaly ke tvorbě, plánování a provádění politik souvisejících se změnou klimatu a riziky životního prostředí a katastrof a podílely se na těchto činnostech;
- M. vzhledem k tomu, že spravedlivá transformace zohledňující genderovou rovnost má potenciál vytvářet důstojná pracovní místa pro ženy; vzhledem k tomu, že ženy stále čelí strukturálním a kulturním překážkám, které brání jejich účasti na všech aspektech transformace v oblasti energetiky a změny klimatu; vzhledem k tomu, že z hlediska zaměstnanosti zůstává energetika celosvětově jedním z nejméně genderově vyvážených odvětví hospodářství;
- N. vzhledem k tomu, že ženy, zejména matky samoživitelky, ženy čelící diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám a ženy, které překročily věk odchodu do důchodu, jsou neúměrně postiženy změnou klimatu i chudobou; vzhledem k tomu, že ženy v celé své rozmanitosti rovněž pravděpodobně častěji zažijí v určitém období svého života energetickou chudobu; vzhledem k tomu, že ekologická transformace by měla zohledňovat i sociální a genderový rozměr;

- O. vzhledem k tomu, že mnoho drobných zemědělských podniků vlastní ženy, které budou neúměrně postiženy změnou klimatu a extrémnějšími povětrnostními jevy, což povede k nedostatku potravin a vody a zvýší jejich riziko podvýživy;
- P. vzhledem k tomu, že Pařížská dohoda stanoví, že by smluvní strany při přijímání opatření k řešení změny klimatu v rámci provádění této dohody měly brát v úvahu své příslušné závazky mimo jiné v oblasti lidských práv a genderové rovnosti;
- Q. vzhledem k tomu, že ženy musí hrát významnější úlohu v oblasti změny klimatu, jakožto vůdkyně, odbornice a technické iniciátorky změn; vzhledem k tomu, že ženy jsou stále nedostatečně zastoupeny v orgánech rozhodujících o opatřeních v oblasti změny klimatu na vnitrostátní úrovni v členských státech EU a celosvětově představují pouze 32 % pracovní síly ve výrobě energie z obnovitelných zdrojů⁵;
- R. vzhledem k tomu, že ve strategii EU pro rovnost žen a mužů na období 2020–2025 se uznává genderový rozměr změny klimatu; vzhledem k tomu, že plán GAP III poprvé zahrnuje prioritní oblast týkající se změny klimatu a životního prostředí; vzhledem k tomu, že politika EU v oblasti klimatu může mít významný dopad na ochranu lidských práv a prosazování opatření v oblasti klimatu, která zohledňují rovnost žen a mužů, na celém světě;

Dosažení rovnosti žen a mužů a posílení postavení všech žen a dívek v souvislosti s politikou a programy v oblasti změny klimatu, životního prostředí a snižování rizika katastrof

1. adresuje Radě tato doporučení:
  - a) opětovně potvrdit neochvějně odhodlání plnit cíle Pekingské akční platformy a následných přezkumných konferencí, jakož i soubor opatření pro rovnost žen a mužů, která na nich budou navržena;
  - b) zdůraznit význam pozitivního zakončení 66. zasedání Komise OSN pro postavení žen, které se bude konat od 14. do 25. března 2022, k němuž lze přispět mimo jiné i souborem ambiciózních závazků zaměřených na budoucnost, které budou uvedeny v politickém prohlášení;
  - c) zajistit plné zapojení Parlamentu a jeho Výboru pro práva žen a rovnost pohlaví do rozhodovacího procesu týkajícího se postoje EU na 66. zasedání Komise OSN pro postavení žen a zajistit, aby měl Parlament před zahájením jednání odpovídající informace a přístup k dokumentu o postoji EU;
  - d) zajistit, aby EU dala najevo silné vedoucí postavení a zaujala jednotný postoj, pokud jde o význam posílení postavení žen a dosažení rovnosti obou pohlaví v souvislosti s bojem proti změně klimatu, a aby přijala důrazná opatření s cílem jednoznačně odsoudit jakoukoli formu odporu vůči rovnosti žen a mužů nebo opatření narušující práva, samostatnost a emancipaci žen ve všech oblastech;

---

⁵ Briefing EPRS, *Beijing Platform for Action: 25-year review and future priorities (Pekingská akční platforma: vyhodnocení po 25 letech a budoucí priority)*, 27. února 2020, k dispozici na adrese: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/cs/document.html?reference=EPRS_BRI\(2020\)646194](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/cs/document.html?reference=EPRS_BRI(2020)646194)

- e) zavázat se k rozhodné podpoře činnosti orgánu UN Women, který je ústředním aktérem v systému OSN pro pokrok v oblasti práv žen a propojování všech příslušných zúčastněných stran s cílem dosáhnout politické změny a koordinovat související opatření; vyzvat všechny členské státy OSN, jakož i EU, aby pro orgán UN Women zajistily dostatečné financování;
- f) opětovně potvrdit závazky týkající se rovnosti žen a mužů a posílení postavení všech žen a dívek přijaté na příslušných summitech a konferencích OSN, včetně Mezinárodní konference o populaci a rozvoji, jejího akčního programu a výsledných dokumentů o navazujících přezkumech;
- g) vzít na vědomí, že ženy v celé své rozmanitosti, zejména z řad původního obyvatelstva a jiných komunit závislých na přírodních zdrojích, jsou neúměrně zatíženy změnou klimatu, zhoršováním stavu životního prostředí a přírodními pohromami, jako je úbytek ekosystému, ztráta přístupu ke klíčovým přírodním zdrojům nebo podvýživa, jakož i onemocnění dýchacích cest, onemocnění související s vodou a nemoci přenášené vektory;
- h) vzít na vědomí dopady pandemie COVID-19 na opatření v oblasti klimatu zohledňující rovnost žen a mužů a zajistit, aby všechny politiky a programy v oblasti klimatu tyto dopady odrážely a usilovaly o posílení odolnosti a adaptačních schopností žen;
- i) zopakovat svůj cíl podporovat a rozvíjet obnovený pětiletý akční plán pro rovnost žen a mužů sjednaný na konferenci COP25 za účelem prosazování rovnosti obou pohlaví v procesu naplňování úmluvy UNFCCC a jít příkladem v podobě přijetí závazku k dosažení genderově vyváženého zastoupení v delegacích smluvních stran úmluvy UNFCCC;
- j) zdůrazňovat, že ženy a dívky jsou nejen ovlivněny změnou klimatu, ale jsou také mocnými nositelkami změny v rámci klimatické transformace; zavázat se k prosazování smysluplné a rovné účasti žen v celé jejich rozmanitosti v rozhodovacích orgánech na všech úrovních v oblasti politik a opatření, která souvisejí s klimatem, jakož i při řešení situací ve fázi po skončení konfliktů; zajistit rovné zapojení žen do navrhování a provádění ambiciózních a lokalizovaných programů pro připravenost, zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se této změně, a tím zajistit účinná genderově transformační opatření v oblasti klimatu, snižování rizika katastrof a inkluzivní a udržitelné hospodaření s přírodními zdroji; prosazovat širokou a smysluplnou účast občanské společnosti, organizací prosazujících zájmy žen a marginalizovaných skupin na rozhodování a tvorbě politik na všech úrovních; motivovat k účasti mladé lidi, zejména pak mladé ženy;
- k) přijmout okamžitá opatření k řešení změny klimatu s cílem zabránit tomu, aby byli lidé nuceni opouštět své domovy a komunity, a řešit tak rostoucí jev vysídlování v důsledku této změny;
- l) hájit, podporovat a přijímat konkrétní opatření na ochranu žen ohrožených změnou klimatu a ekologickými katastrofami, zejména před vysídlováním, chudobou, obchodováním s lidmi, násilím na základě pohlaví a nedostatkem

potravin, jakož i před ohrožením jejich živobytí, zajistit, aby měly přístup k základním službám a odpovídajícím a přístupným hygienickým zařízením, a chránit jejich fyzické a duševní zdraví, včetně sexuálního a reprodukčního zdraví a souvisejících práv;

- m) posílit své odhodlání bojovat proti násilí na základě pohlaví ve všech jeho podobách, zejména s ohledem na zvýšené riziko pro ženy zasažené změnou klimatu; posílit preventivní opatření a zajistit podporu obětí s cílem předcházet sekundární viktimizaci; dále se v rámci regionálního a mezinárodního partnerství zavázat k pomoci s vedením a financováním boje proti násilí na základě pohlaví;
- n) důrazně odsoudit nárůst genderově podmíněného násilí v souvislosti s konflikty, včetně sexuálního násilí, zejména v oblastech postižených změnou klimatu, a tento jev řešit v rámci svých vnějších vztahů s pomocí všech ustanovení o lidských právech v mezinárodních dohodách;
- o) zasazovat se o provádění cílených opatření týkajících se rovnosti žen a mužů v kombinaci se začleňováním hlediska rovnosti obou pohlaví do politik v oblasti životního prostředí a změny klimatu; provádět systematické posuzování dopadů na rovnost žen a mužů založené na shromažďování rozčleněných údajů s cílem lépe porozumět genderovým aspektům změny klimatu a přírodních katastrof a zajistit odborné poznatky pro zohlednění rovnosti žen a mužů v příslušných klimatických opatřeních a politikách, a to i v rámci Zelené dohody pro Evropu; přijmout a uplatňovat takové způsoby sestavování rozpočtu a postupy a plány, které zohledňují rovnost žen a mužů, za účelem zajištění odpovídajícího financování určeného na podporu rovnosti obou pohlaví;
- p) vzít na vědomí vazby mezi opatřeními v oblasti klimatu zohledňujícími rovnost žen a mužů a spravedlivou transformací v zájmu podpory inkluzivních příležitostí pro všechny v rámci zelené ekonomiky; zajistit, aby veškeré politiky spojené s ekologickou transformací zohledňovaly genderově specifické potřeby a neměly negativní dopad na ženy, dívky a osoby čelící diskriminaci z důvodu příslušnosti ke dvěma či více skupinám;
- q) zavázat se k pořádání odborné přípravy úředníků EU zaměřené na rovnost žen a mužů, a to zejména těch úředníků, kteří se zabývají rozvojovou politikou a politikou v oblasti klimatu;
- r) budovat a posilovat odolnost žen a dívek v souvislosti se změnou klimatu, zhoršováním stavu životního prostředí a přírodními katastrofami prostřednictvím investic do sociálních služeb, zdravotnictví a odvětví péče zohledňujících rovnost žen a mužů a zajistit důstojná pracovní místa;
- s) zasazovat se o zvýšené úsilí o větší zapojení žen na trhu práce a posílit podporu podnikání žen v odvětví technologií a výzkumu v oblasti klimatu a životního prostředí; podpořit inovace v těchto klíčových oblastech a zároveň podpořit finanční nezávislost žen;
- t) vyzvat EU a členské státy, aby podporovaly přístup žen v celé jejich rozmanitosti k novým pracovním příležitostem v rámci ekologické transformace s cílem

zajistit, aby zelená pracovní místa byla stejně přínosná a přístupná pro všechny; usnadnit a zlepšit přístup žen k informacím a vzdělávání, mimo jiné i v oblasti vědy, techniky a ekonomiky, a tím zlepšit jejich znalosti, dovednosti a příležitosti k účasti na rozhodování o životním prostředí a zároveň bojovat proti genderovým stereotypům;

- u) uznat, že odvětví, v nichž většinu pracovní síly tvoří ženy, jsou uhlíkově neutrální (např. péče); využít této skutečnosti a příležitostí, které z ní vyplývají, a podporovat tato odvětví coby prostředek k řešení změny klimatu a k realizaci spravedlivé transformace;
  - v) vyzvat členské státy a EU, aby plně provedly plán GAP III a plnily cíle prioritní oblasti týkající se změny klimatu a životního prostředí;
  - w) chránit práva obhájců lidských práv v oblasti životního prostředí z řad žen, poskytovat jim zvláštní podporu a zajistit, aby porušování jejich práv a zneužívající chování vůči nim bylo vyšetřeno a odpovědné osoby byly pohnány k odpovědnosti; zajistit, aby byly základní organizace hájící práva žen podpořeny přiměřenými finančními prostředky a odstraněním omezení, která brání jejich činnosti;
  - x) zdůraznit potřebu chránit a prosazovat práva skupin, které se potýkají s vícenásobnými a průřezovými formami diskriminace, přičemž jde mimo jiné o ženy se zdravotním postižením, černošské ženy a ženy s jinou barvou pleti, migrantky a příslušnice etnických menšin, starší ženy, ženy z venkovských a vylidněných oblastí, matky samoživitelky a LGBTIQ osoby; usilovat o podporu koncepce boje proti vícenásobné diskriminaci a zavést meziodvětvovou analýzu do všech orgánů OSN, jakož i EU a jejích členských států;
2. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku a zvláštnímu zástupci EU pro lidská práva.